

28.5.2024

ASIA	Lupa poiketa luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen eläinlajien rauhoitussäännöksistä yksilöiden pyydystämiseksi ja tappamiseksi
HAKIJA	Luonnonvarakeskus
VIREILLETULO	5.4.2024
HAKEMUS	<p>Luonnonvarakeskus (Luke) hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) tutkimustarkoituksiin lupaa poiketa luonnonsuojelulailla rauhoitettujen eläinlajien pyydystämisen ja tappamiskiellosta Uudenmaan ELY-keskuksen y-vastuualueen toimialueella. Hakemus koskee seuraavia lajeja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Harmaakuvemyyrä (<i>Craseomys rufocanus</i>, ent. <i>Clethrionomys</i>, ent. <i>Myodes</i>) -Idänkenttämyyrä (<i>Microtus rossiaemeridionalis</i>, ent. <i>levis</i>, syn. <i>Microtus mystacinus</i>) -Punamyyrä (<i>Clethrionomys rutilus</i>) -Tunturisopuli (<i>Lemmus lemmus</i>) -Metsäsopuli (<i>Myopus schisticolor</i>) -Peltohiiri (<i>Apodemus agrarius</i>) -Pikkumetsähiiri (<i>Apodemus sylvaticus</i>; leviämässä, tavataan jo Pietarin seudulla eli niitä voidaan tavata Suomessa piakkoin)kin) -Idänmetsähiiri (<i>Apodemus uralensis</i>; leviämässä, tavataan jo Pietarin seudulla eli niitä voidaan tavata Suomessa piakkoin)kin) -Vaivaishiiri (<i>Micromys minutus</i>) -Kontiainen (maamyyrä) (<i>Talpa europaea</i>) -Vesipäästäinen (<i>Neomys fodiens</i>) -Idänpäästäinen (<i>Sorex caecutiens</i>) -Kääpiöpäästäinen (<i>Sorex minutissimus</i>) -Metsäpäästäinen (<i>Sorex araneus</i>) -Mustapäästäinen (korpipäästäinen) (<i>Sorex isodon</i>) -Vaivaispäästäinen (<i>Sorex minutus</i>)

Hakemus ei koske direktiivilaji koivuhiirtä *Sicista betulina*.

Hakemuksen perustelut

Luonnonvarakeskuksen myyrätutkijat suorittavat pikkunisäkäspsyntejä koko Suomessa monen eri tutkimusprojektin aineistotarpeisiin (aiempi lupa dnro VN/4576/2018). Näistä projekteista mainittakoon mm:

-Valtakunnallinen myyräkantojen seuranta ja siihen liittyvät myyrätuho- ja myyräkuume-ennusteet. Tuholaiskantojen, mm. myyrien seuranta, on Luonnonvarakeskuksen lakisääteinen viranomaisluontoinen tehtävä.

-Monet lääketieteelliset tutkimukset jyräjoiden levittämistä taudeista yhdessä Helsingin yliopiston virologien ja mikrobiologien kanssa. Monet hakijan tautitutkimukset ovat EU:n laajuisia yhteisprojekteja.

-Väli-isäntämyyräaineiston kerääminen hengenvaarallisen myyräekinokokiloisen (*Echinococcus multilocularis*) leviämisen varalta ja seuraamiseksi. Seuranta ja raportointi tehdään vuosittain EU:lle Ruokaviraston kautta.

Hakijan tutkimuspyynti kohdistuu pääosin rauhoittamattomiin lajeihin (mm. peltomyyrä *Microtus agrestis* ja metsämyyrä *Clethrionomys glareolus*). Hakija joutuu silti, muun muassa tautitutkimuksia varten, joskus pyytämään myös yllä mainittuja rauhoitettuja pikkunisäkkäitä. Toisaalta on mahdotonta estää rauhoitettujen yksilöiden, esimerkiksi yleisten metsäpäästäisten, joutumista loukkuihin silloin, kun pyynti tapahtuu tappoloukuilla. Myös elävänäpyynneissä nopean aineenvaihdunnan omaavat päästäiset menehtyvät nopeasti.

Pyynti tappavilla hiirenloukuilla on usein nopein, tehokkain ja käytännössä ainoa mahdollisuus riittävien aineistojen keräämiseen. Mainittakoon, että kansallinen koe-eläinlautakunta on 16.5.2007 tehnyt ennakkopäätöksen, jonka mukaan tappoloukkujen käyttäminen ei ole eläinkoe, eikä se siksi tarvitse lautakunnan koe-eläinlupaa.

Hakijan tutkimuspyynti ei uhkaa yhdenkään lajin kannan olemassaoloa tai luonnonsuojelulaissa edellytettyä suotuisaa suojelutasoa. Pyynnin aiheuttama poistuma paikallisten kantojen suuruudessa on häviävän pientä verrattuna kaikkien suomalaisten pikkunisäkkäiden luontaisiin voimakkaisiin runsaudenvaihteluihin, jotka ilmenevät laajoilla alueilla Suomessa usein samanaikaisesti.

Hakijan pyynnit ovat pienialaisia (1–5 ha) ja lyhytkestoisia (n. 1–10 vrk / vuosi) ja käytetyt loukkumäärät pieniä (n. 50–300 loukkuvuorokautta / paikka; loukkuvuorokausi = käytettyjen loukkujen määrä × pyyntivuorokausien määrä). Mahdollinen pienialainen hävikki täyttyy ympäristöstä parissa viikossa. Aiemmat kokeelliset tutkimukset ovat osoittaneet, ettei hakijan käyttämää pyyntimenetelmää vastaavalla loukkuvuorokausimäärällä ole minkäänlaista negatiivista vaikutusta paikallisiin pikkunisäkkäskantoihin (Christensen, P., & Hörnfeldt, B. 2003. *Long-term decline of vole populations in northern Sweden: a test of the destructive sampling hypothesis*. Journal of Mammalogy 84: 1292–1299.) Myös Aarre Jortikan pro gradu -työssä vuodelta 1988 todettiin, että metsämyyrien poistopyynti 2 hehtaarin alalla korvautui täysin alle kuukauden kuluessa.

Vuosittain pyydettyjen eläinten määrä vaihtelee suuresti riippuen myyrien ja muiden pikkunisäkkäiden runsaudenvaihtelun tilasta. Tosinaan on liki nollavuosia, tosinaan samalla yrittämällä saadaan valtakunnallisesti liki pari tuhatta yksilöä. Näistä valtaosa on kuitenkin rauhoittamattomia metsä- ja peltomyyriä, mutta rauhoitettujen lajien saalismäärät vaihtelevat vastaavasti. Rauhoittamattomien lajien saalismäärät kullakin pyyntipaikalla vaihtelevat noin välillä 0–200 yksilöä/vuosi. Hakemuksessa listattujen rauhoitettujen myyrä- ja sopulilajien saalismäärät kullakin pyyntipaikalla vaihtelevat noin välillä 0–200 yksilöä/vuosi ja hiiri- ja päästäislajien noin välillä 0–20 yksilöä/vuosi.

Hakijan pitkäaikaisten tutkimusten tuottama aineisto tarjoaa korvaamatonta tietoa kaikkien Suomessa tavattavien pikkunisäkkäiden kantojen kehityksestä ja tämän vaikutuksista mm. petolintujen pesintämenestykseen. Tämä tieto on hyödynnettävissä lajien suojelutarpeen määrittämisessä ja suojelutoimien suunnittelussa.

Direktiivilaji koivuhiiri *Sicista betulina*

Koska valtaosa seurantapyyneistä tapahtuu keväällä ja syksyllä, ennen tai jälkeen talvihorrostavan koivuhiiren aktiivisuuskauden, sen osuminen loukkuihin on erittäin epätodennäköistä. Lisäksi lajin liikkumistavasta ja ravinnosta johtuen se on erittäin ”huono” menemään myyrille kohdistettuihin loukkuihin. Toisaalta koivuhiiren aktiivisuusaikana kesällä tapahtuvat tautitutkimuspyynnit tehdään elävänäpyytävillä loukuilla, jolloin mahdollisesti vahingossa pyydykseen joutunut koivuhiiri voidaan vapauttaa välittömästi. Viimeisten 30 vuoden aikana hakijan seurantapyyneissä on pyydetty yli 175 000 loukkuvuorokautta. Tänä aikana koivuhiiri on eksynyt pyydyksiin vain yhden ainoan kerran. Lisäksi, vaikka koivuhiiri onkin direktiivilaji, ei se ole millään tavoin uhanalainen tai vaarantunut Suomessa. Kaikissa viimeisissä Punaisen Kirjan arvioinneissa laji on ollut elinvoimainen.

Luvan hakija

Lupa pyydetään osoittamaan dosentti [REDACTED] ja hänen johtamalleen tutkimusryhmälle [REDACTED] Luonnonvarakeskuksessa. Tutkimusryhmän jäsenet ovat: [REDACTED]

ja [REDACTED]

Tutkimukseen osallistuu satunnaisesti myös opiskelijoita, harjoittelijoita tai avustajia, joiden nimeäminen vuosia etukäteen on mahdollista. Siksi luvanhakija pyytää, että tällaisille henkilöille sallitaan tutkimuspyynti, kun

heillä on esittää lupa ja tutkimusryhmän johtajan allekirjoittama henkilökohtainen valtakirja luvan käyttöön. Tällaisia henkilöitä viiden vuoden aikana olisi vain muutamia.

Luvan kesto

Lupaa haetaan ajalle 1.4.2024–31.12.2028. Luvanhakija pyytää, että lupa on monivuotinen, koska useat tutkimukset ja seurannat ovat jatkuvia ja/tai pitkäaikaisia.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Luonnonvarakeskukselle hakemuksen mukaisesti luvan poiketa rauhoitettujen eläinlajien rauhoitussäännöksistä nisäkkäiden pyydystämiseksi ja tappamiseksi. Lupaehdot ovat seuraavat:

1. Lupa on voimassa 31.12.2028 asti Uudenmaan maakunnan alueella.
2. Toimenpiteissä on noudatettava metsästyslain rauhoitettujen eläinten pyydystämiseen ja tappamiseen soveltuvia määräyksiä.
3. Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
4. Lupaa saavat käyttää hakemuksessa nimetyt tutkimusryhmän jäsenet. Pikkunisäkkäiden tappamiseen ja pyydystämiseen osallistuvien opiskelijoiden, harjoittelijoiden, avustajien tai muiden toimiin nimettyjen henkilöiden nimet on toimitettava Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (osoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi) ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Viestissä tulee mainita asian diaarinumero UUDELY/6559/2024.
5. Luvansaaja vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
6. Toimenpiteitä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa.
7. Hakija vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajiin ja muihin viranomaisiin.

8. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain 31.1. mennessä. Raportti toimitetaan Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (osoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi). Viestissä tulee mainita asian diaarinumero UUDELY/6559/2024. Raportista tulee ilmetä pyydettyjen nisäkkäiden määrät lajeittain sekä pyyntipaikat ja pyyntiajat. Lisäksi on arvioitava pyyntien vaikutusta paikallisiin nisäkäskantoihin.

Uudenmaan ELY-keskus valvoo tämän luvan lupaehtojen noudattamista. Kuolleiden rauhoitettujen eläinten hallussapidon osalta hakijan tulee noudattaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 20.5.2024 myöntämää lupaa VARELY/2268/2024.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hakemuksen mukaiset pikkunisäkkäät kuuluvat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuihin eläinlajeihin, joiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen sekä niiden tahallinen häiritseminen on luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla kielletty. Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 70 §:n kielloista, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonvarakeskuksen toteuttamilla valtakunnallisilla nisäkäspyynteillä on yhteiskunnallista ja tutkimuksellista merkitystä. Niiden avulla mm. ennustetaan myyrätuhoja, selvitetään jyrsijöiden levittämiä tauteja ja seurataan myyräekinokkiloisen mahdollista leviämistä. Lupa on myönnetty Uudenmaan ELY-keskuksen y-vastuualueen toimialueelle.

Hakemuksen kohteena olevilla rauhoitetuilla nisäkäslajeilla on suuria kannanvaihteluita. Tutkimukset ovat osoittaneet, että pyyntien aiheuttama yksilöiden poisto korvautuu nopeasti. Niinpä hakemuksen mukaisen nisäkäspyyntin ei katsota vaarantavan lajien suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista. Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaiset luvan myöntämisen edellytykset siten täyttyvät asiassa. Pyydettävien yksilöiden määrää ei ole katsottu aiheelliseksi rajoittaa, koska pyyntimäärät vaihtelevat suuresti kannanvaihtelujen mukaan, ja on mahdotonta arvioida etukäteen, kuinka monta yksilöä pyydyksiin jää.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Piennisäkäspyynti on perusteltua päästä tarvittaessa aloittamaan ennen kuin päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen, tutkimuksellisen intressin ja yhteiskunnallisen merkittävyyden vuoksi lykätä.

Edellä esitetyin perustein ELY-keskus on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 70 §, 83 § ja 121 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §
Hallintolaki (434/2003) 55 §, 62 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös sähköpostitse 28.5.2024:
Luonnonvarakeskus

Tiedoksi sähköpostitse 28.5.2024:
Uudenmaan kaupungit ja kunnat
Ympäristöministeriö
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Metsähallitus
Suomen ympäristökeskus

Päätös on lisäksi annettu tiedoksi yleistiedoksiannolla.

KÄSITTELYMAKSU

Maksutta

Valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimustarkoitukseen annettavat luonnonsuojelulaissa tarkoitetut päätökset ovat maksuttomia.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on esitellyt ylitarkastaja Anni Kuoppamaa ja ratkaissut ylitarkastaja Juha Lumme. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/6559/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
UUELY/6559/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kuoppamaa Anni 28.05.2024 12:23

Ratkaisija Lumme Juha 28.05.2024 12:38

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtein välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.